

Студијски програми : Грађевинарство			
Врста и ниво студија: Дипломске академске студије (мастер)			
Назив предмета: ТЕОРИЈА АРХИТЕКТУРЕ			
Наставник: Рудолф Клајн			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Семестар/година студија: I/I			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Предмет <i>Теорија архитектуре</i> представља завршни део формалног образовања архитекте, сумирање знања из историје архитектуре, везе архитектуре са социјалним и хуманитарних наукама те алатку за истраживања из области архитектуре и интердисциплинарних области око ње – социологије становања и урбане социологије, психологије околине, ергономије, теорије уметности, политологије и философије. Курс садржи и елементе методологије научног истраживања примењеног на архитектуру и сродне области.			
Исход предмета			
Настава је фронтална, али током семестра студенти треба да изведу истраживање из области архитектуре или интердисциплинарно комбиновано са неком граничном дисциплином. Тему бирају студенти према свом интересовању у договору са наставником. Током вежби се обрађују теме са презентацијом и дискусијом студената.			
Садржај предмета			
1. Увод: дефиниција теорије архитектуре, архитектура и граничне дисциплине (филозофија, теорија науке, историја и теорија уметности), интерпретације историје теорије архитектуре			
2. Теорија архитектуре грчке и римске антике (грчки филозофи о архитектури, Витрувије): архитектура и космос, архитекта као „полу-бог“, геометрија као мајка свих наука, Платон, Аристотелова естетика, Витрувије и Десет књига о архитектури (Фирмитас, утилитас, венустас),			
3. Теорија архитектуре средњег века: неоплатонизам, хришћанска космологија, Св. Аугустин, схоластицизам и готика, реалисти и номиналисти, Св. Тома Аквински, Роџер Бејкон, Опат Сугер, Гервас, Сикардус, Вилард де Хонекорт, еснафи и универзитети			
4. Теорија архитектуре ренесансе: Марсилио Фицино, Леон Батиста Алберти, Леонардо да Винчи, Маниризам и Микеланђело Буонароти, Ђордано Бруно, враћање кодификацији и Федерико Зукаро, Ломазо и његов Тратато, Себастиано Серлио, Вакомо да Вињола. Андреа Паладио, нове академије уметности			
5. Теорија архитектуре барока: настанак позитивизма, дуалитети барока, Рене Декарт, Барух Спиноза, Лајбниц, емпирицизам, Исак Њутн, Џон Лок, Дејвид Хјум			
6. Теорија архитектуре у доба просветитељства и класицизма: позитивизам (Карло Лодоли), продор романтизма, <i>Sturm und Drang</i> , концепт генија, Волтер и Вико, Хердер, метафизички идеализам, Перо и Буле, Ж-Ф. Блондел			
7. Теорија архитектуре позног 18. и 19. века (Фридрих Шинкел, Готфрид Земпер): Имануел Кант и модерни простор, поука Јапана, проблем времена, уметност као сазнање, естетика величанственог, немачки идеализам			
8. Теорија модерне архитектуре: Витгенштајн и његов <i>Tractatus</i> , Бергсонов интуицизам, Хусерл и феноменологија, немачки експресионизам, утицај физичара А. Ајнштајна, утицај модерног сликарства (кубизам), утицаји уметности ваневропских цивилизација, теорија Баухауса, покрет модерне (СИАМ), Зигфрид Гидион			
9. Теорија постмодерне архитектуре и деконструктивизма: Лутард, Дерида и Делуз, Петер Ајзенман и Даниел Либескинд, Жак Херzog и његови корени у романтизму и Јозефу Беусу.			
10. Мисаони системи ван западног културног круга и њихов утицај на западну теорију архитектуре и праксу (Јудаизам, Ислам, Будизам, Шинто, Метаболизам)			
11. Филозофија науке и методологије истраживања и њихова примена за архитектуру и граничне области			
12. Примена теорије архитектуре за истраживања – конципирање наочно-теоретског апарата			
13. Предмет истраживања, одређивање метода, постављење хипотеза, организација (конструкција узорка, периодизација), интерпретација резултата, статистички методи, припрема за презентацију, односно публикацију			
Литература			
1. Марк Гелертнер: <i>The Sources of Architectural Form</i> (студенти могу добити изводе)			
2. Ханс-Валтер Круфт: <i>Die Geschichte der Architekturtheorie (The History of architectural Theory)</i>			
3. Паул Аллан Јохнсон: <i>The Theory of Architecture</i>			
4. Андре Мохоровичић: <i>Теорија архитектуре</i>			
5. Рудолф Клајн, <i>Architectural Theory</i> , писана предавања са Универзитета у Тел Авиву (дигитално)			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 3	Вежбе: 1	Други облици наставе:	
Студијски истраживачки рад: 0			
Методе извођења наставе: теоријска анализа градива и практичне вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	30
практична настава	35	усмени испит	-
колоквијум-и	30	-	-
семинар	-	-	-